

✓ Profiel sheet type portfolio: Initiatief portfolio

Omgeving				Portfolio besturing	
Ontwikkelingen Nieuwe ontwikkelingen, wetgeving, kansen en wensen zowel extern en ook uit interne organisatie.	Dynamiek Afhankelijk van de situatie moet snel worden ingespeeld op nieuwe ontwikkelingen. Soms is het wel planbaar.	Stuurcriteria Balans, Strategische fit, Effectief/ efficiënt resourcegebruik, waarde maximalisatie	Investerings vehikel Investerings in verandering, vernieuwing, innovatie e.a. om zo maximale waarde voor de organisatie te bieden binnen beschikbare middelen.		
Strategie		Portfolio governance			
Relevante strategie Organisatie strategie of functionele strategie afhankelijk van de initiatief objecten in het portfolio.	Dynamiek Afhankelijk van initiatief objecten in het portfolio, kunnen omgevings- of organisatie factoren aanleiding zijn de strategie vaker aan te passen	Soms worden aparte gremia ingericht voor de besluitvorming over het portfolio, naast de lijn organisatie.			
Organisatie besturing		Portfolio executie			
Positionering PFM Afhankelijk van de aard van de initiatief objecten kan dit in staf of operatie zijn, concern of divisie/ BU.	Organisatie structuur Initiatief portfolio's hebben minder directe samenhang met een basis organisatie structuur, vaak aparte change organisatie.	Besturing executie De besturing is afhankelijk van de wijze waarop initiatieven zijn ingevuld. Kan projectmatig, iteratief, experimenteel e.a.	Executie standaarden Bij de aanpak van initiatieven horen standaarden voor organisatie, documentatie, stappen/ faseplan/ faseovergangen e.d.		

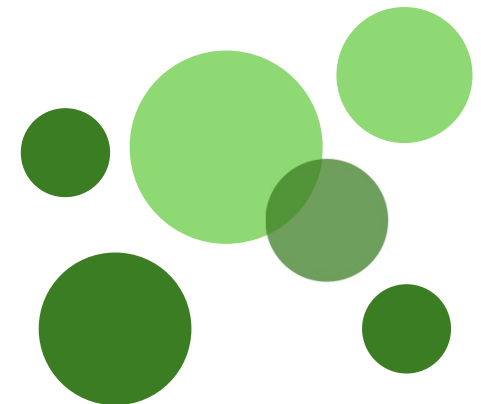
Portfolio		
Samenhang/ indeling Samenhang op kenmerken van initiatieven, kan heel divers zijn. Bijz. op type initiatief, strategisch belang, functioneel gebied etc.	Afhankelijkheden objecten Afhankelijkheden op planning, resource gebruik, technologie e.a. komen veelvuldig voor.	Instream nwe objecten Omv ontwikkelingen of knelpunten kunnen vele nieuwe initiatieven ontstaan, voor opname in het portfolio
Dynamiek/ flow Initiatieven blijven in het portfolio totdat ze zijn afgerond of eerder zijn gestopt. Omvang van initiatieven bepalen mede dynamiek en flow.	Resultaten/ rendement Initiatieven die succesvol zijn afgerond en de waarde die de initiatieven (evt tussentijds) leveren.	

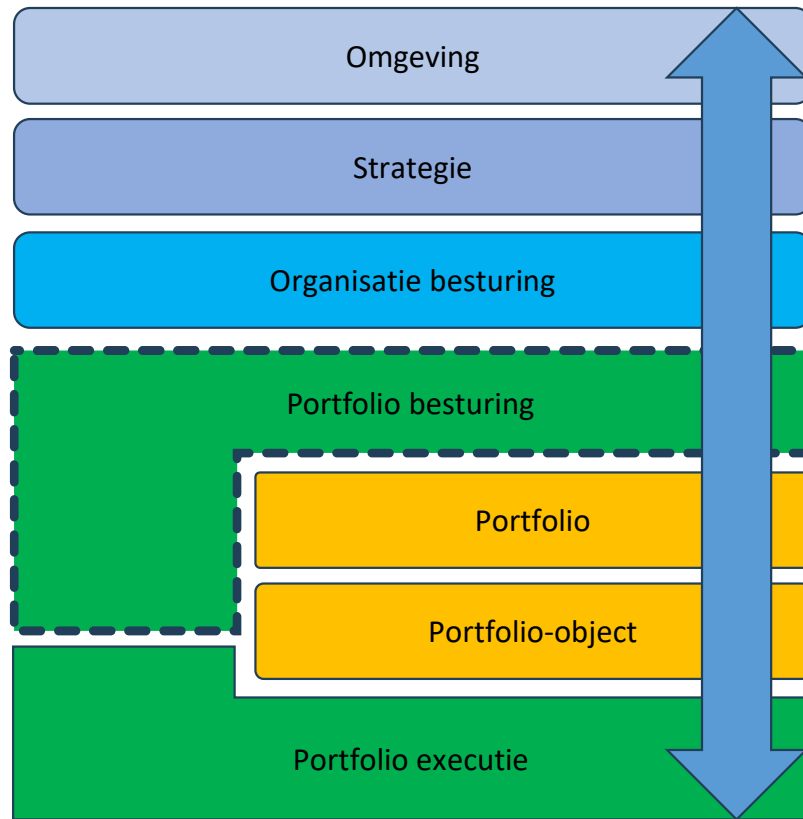
Portfolio-object		
Kenmerken Initiatieven met een beoogd doel, planning, aanpak e.a. Afhankelijk van type initiatief heeft dit meer/ minder detail en hardheid	Levenscyclus object De levenscyclus zal per type initiatief verschillen, van eenvoudig (gestart, afgerond) tot uitgebreid (voorbereiding, ontwerp, ontwikkeling, oplevering).	dynamiek object Afhankelijk van het initiatief kan de dynamiek hoger zijn. Hangt ook af van de mate van voorspelbaarheid van de uitkomst.
status object Is een initiatief actief of afgerond/ gestopt. Ook wordt status afgemeten aan afwijking van plannen en knelpunten (kleurscore)	Waarde/ prestaties De (tussentijdse) uitkomsten van een initiatief bepalen de waarde voor de organisatie en 'klanten'. Draagt het bij aan de strategische doelen?	

Vergelijk Portfolio typen Profiel sheet per portfolio type

Hoort bij Blogreeks Portfoliomanagement (blog 5)

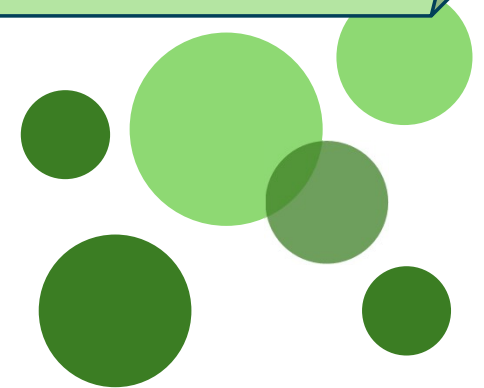

Contextmodel portfoliomanagement

Toelichting:

Dit model is ontwikkeld in het kader van de blogreeks portfoliomanagement. Daarin wordt met breed perspectief naar Portfoliomanagement gekeken. Portfoliomanagement (**Portfolio besturing**) zal altijd goed geijkt moeten worden op de andere lagen in dit model. Dus wat voor type **portfolio-objecten** gaat het om en hoe passen ze in het **portfolio**. Hoe vindt de **portfolio executie** plaats. En binnen welke context van **Omgeving, Strategie** en **Organisatie besturing** vindt portfoliomanagement plaats.

COMMERCIEEL

Profiel sheet type portfolio: commercieel portfolio

Omgeving		Portfolio besturing	
Ontwikkelingen Markt ontwikkelingen en trends op productontwikkeling	Dynamiek Is sterk afhankelijk van de markt waarin wordt geopereerd. Snelheid van verandering hangt samen met concurrentie.	Stuurcriteria Diversiteit, Winstgevendheid, Product/ markt combinaties, Marktaandeel	Investerings vehikel Investerings in (nieuwe en bestaande) producten in (nieuwe en bestaande) markten
Strategie		Portfolio governance Beslissingen over portfolio worden in de (verkoop-) lijnorganisatie genomen.	
Relevante strategie Commerciële product portfolio strategie en bedrijfsstrategie	Dynamiek Afhankelijk van product- en omgevings ontwikkelingen zal de strategie vaker/ minder vaak worden aangepast		
Organisatie besturing		Portfolio executie	
Positionering PFM Afhankelijk van de omvang van de organisatie en producten, kan dat centr./ decentr. staf zijn binnen Verkoop.	Organisatie structuur Divisie structuur komt voor bij grotere organisaties, rondom productgroepen.	Besturing executie Productmanagement, let op kosten, winstgevendheid, productverbetering en product levenscyclus	Executie standaarden Executie gaat over productstandaarden, productiestandaarden, verkoopbenadering.

Portfolio		
Samenhang/ indeling Samenhang op productkenmerken Naar productgroepen, assortiment. Naar klanten/ markten	Afhank.tussen objecten Beperkt, eventueel op technologie en (productie-) processen	Instroom nwe objecten Nieuw ontwikkelde producten in assortiment, of overname van nieuwe spelers met andere producten
Dynamiek/ flow Als producten eenmaal volwassen zijn, kunnen ze lang in het portfolio blijven. Als er geen markt meer is, dan gaan ze ook uit het portfolio.	Resultaten/ rendement Uitgedrukt in verkoopcijfers en winstmarges over de hele portfolio.	
Portfolio-object		
Kenmerken Product verkoop gerelateerd, zeer afhankelijk van wat er verkocht wordt.	Levenscyclus object Product levenscyclus, met fasen marktontwikkeling, groei, volwassenheid en terugloop. Verlenging bij productvernieuwing	dynamiek object Product is meestal relatief stabiel, wel vernieuwing/ innovaties.
status object Actief of inactief (van de markt genomen).	Waarde/ prestaties Uitgedrukt in verkoopcijfers en winstmarges voor het specifieke product.	

Profiel sheet type portfolio: Technisch object portfolio

Omgeving		Portfolio besturing	
Ontwikkelingen	Dynamiek	Stuurcriteria	Investerings vehikel
Maatschappelijke en technologische ontwikkelingen	Wat minder dynamisch, lange termijn ontwikkelingen zijn meestal beter in te schatten.	Betrouwbaarheid, Kosten effectief, Gestandaardiseerd	Investerings in (nieuwe en bestaande) objecten icm beheer en onderhoud.
Strategie		Portfolio governance	
Relevante strategie	Dynamiek	Beslissingen worden in de (beheer/ asset-) lijn organisatie genomen.	
Assetmanagement strategie en bedrijfsstrategie	De strategie op Assets zal niet vaak worden herzien. Wellicht dat bij nieuwe assets ook de strategie wordt aangescherpt		
Organisatie besturing		Portfolio executie	
Positionering PFM	Organisatie structuur	Besturing executie	Executie standaarden
Meestal in de staf bij de uitvoerings-organisatie. Bij grote organisaties dan dus decentraal.	Als het om locatiegebonden objecten, dan kan dit een indeling naar geografische regio's zijn.	Assetmanagement zorgt voor een passend beheer/ onderhoudsplan bij een object.	Afhankelijk van de objecten gelden technische standaarden in onderhoud en beheer.

Portfolio		
Samenhang/ indeling	Afhank.tussen objecten	Instroom nwe objecten
Samenhang op objecten met eenzelfde functie, technologie	Technische afhankelijkheid (aansluitingen), inzet van resources	Aanschaf, installatie, bouw van nieuwe objecten. Kunnen nog al wat tijd vragen (procedures).
Dynamiek/ flow	Resultaten/ rendement	
Bestaande objecten kunnen lang in het portfolio blijven. Uitstroom bij verkoop of uitfaseren van object.	Hooguit uitgedrukt in betrouwbaarheid of een vergelijking met planning van activiteiten.	
Portfolio-object		
Kenmerken	Levenscyclus object	dynamiek object
Object beheer gerelateerd. Een object zal dan wel uit allerlei technische componenten bestaan	Asset levenscyclus, met fasen aanleg, operatie en uitfasering.	Technische objecten in de regel stabiel, maar verstoringen komen voor en dienen opgelost.
status object	Waarde/ prestaties	
Actief of inactief (uit functie).	Gemeten betrouwbaarheid van het object	

Profiel sheet type portfolio: Financieel portfolio

Omgeving		Portfolio besturing	
Ontwikkelingen Beurs/ politieke/ technologische trends en ontwikkelingen	Dynamiek Bij een stabiel beursklimaat kan de dynamiek meevallen, echter onvoorspelbaar bijv. door geopolitiek.	Stuurcriteria Rendement, Risicospreiding, Diversiteit	Investerings vehikel Investering in nieuwe of bestaande beleggingen of financiële producten.
Strategie		Portfolio governance Beslissingen in de lijn organisatie van financieel beheer.	
Relevante strategie Investerings/ beleggings strategie van organisatie	Dynamiek Strategie zal periodiek wijzigen obv verwachtingen en markt ontwikkelingen		
Organisatie besturing		Portfolio executie	
Positionering PFM Bij financiële instellingen is dit een kern activiteit, dus in de lijnorganisatie verankerd.	Organisatie structuur Georganiseerd naar klantgroepen/ product combinaties.	Besturing executie Op basis van besluiten in het portfolio, worden opdrachten gegeven tot aan/verkoop.	Executie standaarden Voor de handel in financiële producten gelden zowel interne als externe (beurs) standaarden.

Portfolio		
Samenhang/ indeling Samenhang op beleggingsproducten, naar klantgroepen, sectoren, e.a.	Afhank.tussen objecten Sectorsamenhang, maar verder geen directe of technische samenhang.	Instroom nwe objecten Nieuwe beleggingen worden beoordeeld naar de organisatie(s) waar ze voor staan. Loopt via de beurzen.
Dynamiek/ flow Samenstelling kan snel wisselen zowel welke beleggingen als welke omvang. Uitstroom betekent dat belegging van de hand gaat.	Resultaten/ rendement Uitgedrukt in beleggingsresultaten (na aftrek van kosten) en in vergelijking met benchmark	
Portfolio-object		
Kenmerken Beleggingen in financiële producten met een actuele/ prognose koers/ waarde.	Levenscyclus object Beleggingen kennen geen levenscyclus. Bij einde van (onderliggende) organisaties vervallen ook de beleggingen	dynamiek object Beleggingen zijn als product stabiel, de waarde fluctueert.
status object In of uit beleggingsportfolio	Waarde/ prestaties De waarde fluctueert met de koers van het financieel object.	

Profiel sheet type portfolio: Organisatie portfolio

Omgeving		Portfolio besturing	
Ontwikkelingen	Dynamiek	Stuurcriteria	Investerings vehikel
Kansen voor nieuwe acquisities en deelnemingen of bedreigingen voor bestaande deelnemingen.	Investeren in organisaties heeft een lange termijn doelstelling. Dynamiek dus minder hoog.	Winst, Liquiditeit, Synergie, Diversificatie	Aankoop of deelneming in bestaande organisaties voor een optimale mix en toegevoegde waarde.
Strategie		Portfolio governance	
Relevante strategie	Dynamiek	Beslissingen in het topmanagement van de organisatie.	
Organisatie en expansiestrategie	Deze strategie zal voor langere tijd gelijk blijven, tenzij specifieke gebeurtenissen om aanpassing van de strategie vragen.		
Organisatie besturing		Portfolio executie	
Positionering PFM	Organisatie structuur	Besturing executie	Executie standaarden
Dit zal altijd op (top) management niveau van de organisatie zijn.	Bij een portfolio van bedrijfseenheden is er een BU structuur. Bij deelnemingen en advies zijn het basis organisatie structuren.	Management van het organisatie onderdeel. Staat op afstand van de holding of deelnemings maatschappij	Is verantwoordelijkheid van het organisatie onderdeel.

Portfolio		
Samenhang/ indeling	Afhank.tussen objecten	Instroom nwe objecten
Samenhang op producten en diensten, geografisch of ondersteuning met advies in specifieke fase van de organisatie	Zal beperkt zijn. Aankoop/ overname kan wel aanleiding zijn om eenheden samen te voegen.	Gedegen onderzoek zal plaatsvinden bij instroom in portfolio.
Dynamiek/ flow	Resultaten/ rendement	
Als de markt kansen biedt kan er wat meer dynamiek zijn. Uitstroom bij stoppen met eenheid of verkopen deelneming.	Bedrijfsresultaten voor het collectief van organisatie eenheden. Bij deelnemingen geldt ook groei deelnemingen door advies.	
Portfolio-object		
Kenmerken	Levenscyclus object	dynamiek object
Organisatie kenmerken, financiële situatie, specifieke uitdagingen, ontwikkeling van de organisatie.	Organisatie levenscyclus, veelal groei en volwassenheid	Markt omstandigheden e.a. kunnen het bestaan van de organisatie eenheid in gevaar brengen.
status object	Waarde/ prestaties	
In of uit het organisatie portfolio, bij deelnemingen het % aandeelhouderschap.	Uitgedrukt in jaarcijfers en prognoses.	

INITIATIEF

Profiel sheet type portfolio: Initiatief portfolio

Omgeving

Ontwikkelingen	Dynamiek
Nieuwe ontwikkelingen, wetgeving, kansen en wensen zowel extern en ook uit interne organisatie.	Afhankelijk van de situatie moet snel worden ingespeeld op nieuwe ontwikkelingen. Soms is het wel planbaar.

Strategie

Relevante strategie	Dynamiek
Organisatie strategie of functionele strategie afhankelijk van de initiatief objecten in het portfolio.	Afhankelijk van initiatief objecten in het portfolio, kunnen omgevings- of organisatie factoren aanleiding zijn de strategie vaker aan te passen

Organisatie besturing

Positionering PFM	Organisatie structuur
Afhankelijk van de aard van de initiatief objecten kan dit in staf of operatie zijn, concern of divisie/ BU.	Initiatief portfolio's hebben minder directe samenhang met een basis organisatie structuur, vaak aparte change organisatie.

Portfolio besturing

Stuurcriteria	Investerings vehikel
Balans, Strategische fit, Effectief/ efficiënt resourcegebruik, waarde maximalisatie	Investerings in verandering, vernieuwing, innovatie e.a. om zo maximale waarde voor de organisatie te bieden binnen beschikbare middelen.

Portfolio governance

Soms worden aparte gremia ingericht voor de besluitvorming over het portfolio, naast de lijn organisatie.

Portfolio executie

Besturing executie	Executie standaarden
De besturing is afhankelijk van de wijze waarop initiatieven zijn ingevuld. Kan projectmatig, iteratief, experimenteel e.a.	Bij de aanpak van initiatieven horen standaarden voor organisatie, documentatie, stappen/ faseplan/ faseovergangen e.d.

Portfolio

Samenhang/ indeling	Afhank.tussen objecten	Instroom nwe objecten
Samenhang op kenmerken van initiatieven, kan heel divers zijn. Bijv. op type initiatief, strategisch belang, functioneel gebied etc.	Afhankelijkheden op planning, resource gebruik, technologie e.a. komen veelvuldig voor.	Obv ontwikkelingen of knelpunten kunnen vele nieuwe initiatieven ontstaan, voor opname in het portfolio
Dynamiek/ flow	Resultaten/ rendement	
Initiatieven blijven in het portfolio totdat ze zijn afgerond of eerder zijn gestopt. Omvang van initiatieven bepalen mede dynamiek en flow.	Initiatieven die succesvol zijn afgerond en de waarde die de initiatieven (evt tussentijds) leveren.	

Portfolio-object

Kenmerken	Levenscyclus object	dynamiek object
Initiatieven met een beoogd doel, planning, aanpak e.a. Afhankelijk van type initiatief heeft dit meer/ minder detail en hardheid	De levenscyclus zal per type initiatief verschillen, van eenvoudig (gestart, afgerond) tot uitgebreid (voorbereiding, ontwerp, ontwikkeling, oplevering).	Afhankelijk van het initiatief kan de dynamiek hoger zijn. Hangt ook af van de mate van voorspelbaarheid van de uitkomst.
status object	Waarde/ prestaties	
Is een initiatief actief of afgerond/ gestopt. Ook wordt status afgemeten aan afwijking van plannen en knelpunten (kleurenscore)	De (tussentijdse) uitkomsten van een initiatief bepalen de waarde voor de organisatie en 'klanten'. Draagt het bij aan de strategische doelen?	